

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
Rozdział 1. Rozchodzenie się fal	11
1.1. Wprowadzenie	11
1.2. Drgania mechaniczne	12
1.3. Energia drgań	16
1.4. Odkształcenie ciała stałego	17
1.5. Równanie falowe	18
1.6. Impedancja akustyczna	22
1.7. Energia, natężenie i moc fali akustycznej	23
1.8. Odbicie i załamanie fali	25
1.9. Zjawisko Dopplera	27
Rozdział 2. Tłumienie fal akustycznych	32
2.1. Wprowadzenie	32
2.2. Mechanizm absorpcji ultradźwięków w tkankach	33
2.3. Rozproszenie ultradźwięków we krwi	39
2.4. Wybór optymalnej częstotliwości ultradźwiękowej	44
Rozdział 3. Generacja fal ultradźwiękowych	46
3.1. Wprowadzenie	46
3.2. Przetworniki piezoelektryczne	47
3.3. Schemat zastępczy przetwornika piezoelektrycznego drgającego tłokowo	50
3.4. Impedancja elektryczna przetwornika	55
3.5. Dopasowanie przetwornika do nadajnika i odbiornika	58
3.6. Akustyczne dopasowanie przetwornika do obciążenia	60
Rozdział 4. Promieniowanie źródeł ultradźwiękowych	65
4.1. Wprowadzenie	65
4.2. Promieniowanie drgającej kuli	65
4.3. Promieniowanie tłoka	69
4.3.1. Pole dalekie	69
4.3.2. Pole bliskie	74
4.4. Promieniowanie przetworników prostokątnych	77
Rozdział 5. Ogniskowanie wiązki ultradźwiękowej	80
5.1. Wprowadzenie	80
5.2. Przetworniki sferyczne	81
5.3. Soczewki ultradźwiękowe	88
5.4. Ogniskowanie elektroniczne	89
5.5. Głowice wieloclementowe o szyku liniowym	92

Rozdział 6. Podstawowe prawa rządzące przepływami krwi w tętnicach	99
6.1. Wprowadzenie	99
6.2. Przepływ cieczy lepkich – przepływ Poiseuille’a	99
6.3. Prawo zachowania masy	102
6.4. Prawo Bernoulliego – przepływ przez zwężenia	103
6.5. Wypływ cieczy przez otwór w zbiorniku	107
6.6. Liczba Reynoldsa	108
6.7. Odległość wlotowa	110
6.8. Opór naczyniowy	110
6.9. Wpływ elastyczności naczyń i oporów przepływu na kształt krzywej prędkości przepływu krwi, teoria powietrznika	113
6.10. Pulsujący przepływ krwi, profile przepływu	115
6.11. Wejściowa impedancja naczyniowa	128
6.12. Prędkość fali tętna	131
Rozdział 7. Podstawy metod ultrasonograficznych	135
7.1. Wprowadzenie	135
7.2. Ultrasonograf	138
7.3. Prezentacja typu <i>A</i>	143
7.4. Modulacja jasności typu <i>B</i>	144
7.5. Prezentacja typu <i>M</i>	144
7.6. Dwuwymiarowa prezentacja typu <i>B</i>	145
7.7. Ultrasonografia dwuwymiarowa czasu rzeczywistego	147
7.7.1. Mechaniczne głowice sektorowe	147
7.7.2. Elektroniczne odchylenie wiązki ultradźwiękowej	149
7.8. Skala szarości	152
Rozdział 8. Natężenie fal ultradźwiękowych w urządzeniach echograficznych	154
8.1. Wprowadzenie	154
8.2. Pomiar natężenia ultradźwięków	156
Rozdział 9. Sygnał dopplerowski	159
9.1. Wprowadzenie	159
9.2. Analiza widmowa wybranych sygnałów	159
9.3. Widmo sygnału dopplerowskiego	170
9.3.1. Wpływ prędkości przepływu krwi na widmo mocy sygnału dopplerowskiego	174
9.3.2. Wpływ czasu przejścia na widmo dopplerowskie	175
9.3.3. Wariancja widma dopplerowskiego	176
9.4. Modelowanie dopplerowskiego sygnału prędkości przepływu krwi	176
Rozdział 10. Dopplerowska metoda fali ciągłej	182
10.1. Wprowadzenie	182
10.2. Detekcja sygnału dopplerowskiego	183
10.3. Metody wyznaczania kierunku przepływu krwi	184
Rozdział 11. Dopplerowska metoda impulsowa	188
11.1. Wprowadzenie	188
11.2. Zasada działania przepływomierza impulsowego	188
11.3. Objętość pomiarowa	195
11.4. Jednoczesny pomiar odległości i prędkości	197

11.5. Analiza parametrów impulsowej techniki dopplerowskiej	200
11.5.1. Pomiar położenia obiektu rozpraszającego	200
11.5.2. Rozdzielczość podłużna	203
11.5.3. Dokładność pomiaru prędkości obiektu	205
11.5.4. Poszerzenie impulsowego widma dopplerowskiego	206
11.5.5. Ograniczenia jednoczesnego pomiaru prędkości i odległości	208
11.6. Pomiar wydatku krwi	215
Rozdział 12. Metody pomiaru częstotliwości dopplerowskiej	222
12.1. Pomiar częstotliwości średniej	222
12.1.1. Metoda zliczania przejść przez zero	222
12.1.2. Metoda pierwszego momentu widma	224
12.1.3. Korelacyjny estymator częstotliwości dopplerowskiej	226
12.2. Pomiar częstotliwości maksymalnej	230
12.2.1. Metoda pomiarów interwałów czasowych	230
12.2.2. Metoda percentyli	234
12.2.3. Metoda d'Alessio	235
12.2.4. Metoda hybrydowa	236
12.2.5. Metoda geometryczna	237
12.3. Metoda szybkiej transformaty Fouriera	238
12.4. Filtracja pasmowo-przepustowa	245
12.5. Metoda filtracji pasmowej z kompresją czasu	246
Rozdział 13. Metody obrazowania przepływu krwi	248
13.1. Wprowadzenie	248
13.2. Angiografia dopplerowska	250
13.3. Wizualizacja przepływów z zastosowaniem metody tłumienia ech stałych	252
13.4. Cyfrowe filtry tłumienia ech stałych	261
13.5. Metoda wielobramkowa z przetwarzaniem zero-crossing	264
13.6. Estymator korelacyjny z tłumieniem ech stałych	268
13.7. Dwuwymiarowa echografia z kolorowym kodowaniem przepływu	269
Rozdział 14. Wybrane zastosowania techniki dopplerowskiej w badaniu przepływu krwi	277
14.1. Wprowadzenie	277
14.2. Badanie tętnic szyjnych	277
14.2.1. Tętnica szyjna wspólna	279
14.2.2. Tętnica szyjna wewnętrzna i zewnętrzna	280
14.2.3. Tętnica kręgową	284
14.3. Badanie przepływu w naczyniach wewnątrzczaszkowych	284
14.4. Badanie kończyn dolnych	287
14.4.1. Diagnostyczna wartość kształtu krzywej prędkości przepływu krwi	287
14.4.2. Pomiar ciśnienia skurczowego w kończynie	290
14.4.3. Indeks krążenia obocznego	293
14.5. Sposoby obliczania indeksów krzywych prędkości przepływu krwi	294
14.5.1. Indeks pulsacji PI	294
14.5.2. Współczynnik tłumienia fali	296
14.5.3. Indeks oporowy RI	298
14.5.4. Indeks A/B	300
14.5.5. Rozszerzenie widma dopplerowskiego	300

14.6. Pomiary przepływu krwi w sercu	302
14.6.1. Cykl serca	302
14.6.2. Obliczanie gradientów ciśnień w sercu na podstawie pomiaru częstotliwości dopplerowskiej	304
14.6.3. Obliczanie czasu półtrwania gradientu ciśnienia ($T_{\frac{1}{2}}P$)	306
14.6.4. Wybrane przykłady pomiarów przepływu krwi w sercu	306
14.6.5. Rzut minutowy serca	313
14.6.6. Badanie drożności przeszczepów wieńcowych	314
Bibliografia	317
Słowniczek dopplerowski	329
Skorowidz	333